

BLOEDING NA KIESEXTRACTIE BEHANDELD MET ELECTROCOAGULATIE

DOOR

Dr. F. J. FREDERIKS, arts.

Pat. H. C. jonge man, 21 jr. wordt opgenomen op 15 Jan. '24 in de kliniek van prof. Noordenbos. Den vorigen dag extractie van den eersten d. molaris, waarna vrij sterke bloeding optrad. Een tampon stelpte deze bloeding weer eenigszins, doch onvoldoende. Zoodat pat. bij inkomst geregeld bloedt.

Vroeger heeft pat. eens een neusbloeding gehad welke na tamponnade stond. Hij heeft vijf broers waarvan drie „bloeders” zijn, en vijf gezonde zusters, één zuster heeft twee zoons waarvan een „bloeder” is.

Pat. is bij inkomst vrij bleek. 't Haemoglobinegehalte wordt, om geen nieuwe wonden te moeten maken, niet bepaald.

Het rechter onderbeen is atrophisch, vertoont contracturen, vermoedelijk gevolg van vroegere poliomyelitis. Verder geen algemeene afwijkingen van beteekenis.

Uit de wond van de extractie komt geregeld een weinig bloed vloeien, niettegenstaande een gaasje in de mondholte steekt. Dit zeer stinkende gaasje wordt verwijderd, waarna de wond hevig bloedt. Alleen tamponneeren is niet voldoende, zoodat ook een gaasje tusschen beide kaken moet worden geklemd, waarna de bloeding staat.

Den 16en Jan. 's ochtends: pat. bloedt weer. 's Middags

wordt ingespoten 10 cc. versch konijnenserum onder de borsthuid.

17en Jan.: Bloedt bij tamponverwisseling. Weer 10 cc. versch konijnenserum, subcutaan en wat serum op de tampon plaatselijk.

17—20 Jan. Bloedt niet of weinig, zoodat geen bijzondere maatregelen worden genomen. Begint dan echter steeds meer te bloeden, zoodat pat. er vrij anaemisch is gaan uitzien. Inspuiting van 40 gr. 10 % gelatine oplossing van Merck heeft geen uitwerking. De wondholte in de mond is nu ondiep, doch door den druk van de tampon zeer breed geworden, en iets etterig beslagen. Daarom wordt besloten te trachten de bloeding tot staan te brengen door middel van diathermie (afd. Prof. Burger). Een der polen van het apparaat wordt door patiënt in de hand genomen, met de andere pool, een staafje met een hagelkorrel groote knop wordt het bloedende weefsel geëlectrocoaguleerd. 't Resultaat hiervan was zeer fraai, doch niet blijvend. Onmiddellijk na de behandeling staat de bloeding, doch na eenige dagen (meestal 2—5 dagen) wordt het necrotische weefsel afgestooten en begint de bloeding opnieuw. Daarom is pat. viermaal met diathermie behandeld. In dezen tijd, welke ongeveer twee weken duurde, kon de tampon echter worden weggelaten, en kon de zeer breede wond ongeveer tot genezing komen, daar bij elke behandeling alleen de bloedende plek werd geraakt, en de rest der wond dus niet beschadigd werd. Ten slotte stond de zeer geringe bloeding, welke drie dagen na de laatste diathermie-behandeling optrad, door een lichte famponnade zonder druk, welke twee dagen duurde, en waardoor de wond nu niet vergroot werd. Daarna heeft patiënt niet weer gebloed.

Hoewel 't laatste woord hier dus niet aan de diathermie, maar aan de tampon was, mogen we in dit geval als de goede uitwerking van de electrocoagulatie samenvatten:

1e. Pat. was bevrijd van de zeer storende gaasprop in de mond, welke de voedselopname belemmerde.

- 2e. De wond ondervond niet meer de geregelde druk van de tampon, waardoor ze steeds grooter werd, en stinkende afscheiding bleef vertoonen.
- 3e. 't Is mogelijk een zeer klein deel van het wondoppervlak te coaguleeren waardoor de rest van de wond, nu ook van de tampon bevrijd, zich kon reinigen en verkleinen.

Hoewel aan de electrocoagulatie geen overdreven betekenis moet worden gehecht, kan toch in gevallen van hardnekkige bloeding na kiesextractie haar toepassing nut hebben.
